

B 352/52

1976

9649

1955
2012

Handwritten signature

J E L E N T É S

A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA
1940—41. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL
ÉS
1941—42. ÉVI MUNKATERVÉRŐL

BUDAPEST, 1941

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

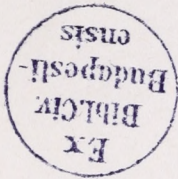
J E L E N T É S

A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA
1940—41. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL
ÉS
1941—42. ÉVI MUNKATERVÉRŐL

B U D A P E S T, 1 9 4 1

K I R Á L Y I M A G Y A R E G Y E T E M I N Y O M D A

Közmunkatanács aj.

B/561

B 352/52

AZ ELNÖKSÉG JELENTÉSE
A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSÁNAK
1940/41. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL
ÉS 1941/42. ÉVI MUNKATERVÉRŐL.

Jelentésünket nem kezdhjük meg a nélkül, hogy „a legnagyobb magyar“, gróf Széchenyi István születésének 150-ik évfordulója alkalmából az ő alkotásairól meg ne emlékezzünk.

A szavaknak ma már többé-kevésbé elkoptatott értékelése mellett igen nehéz kifejezni annak jelentőségét, amit Széchenyinek a székesfőváros köszönhet. Benne a teremtő akarat és a prófétai meglátás egyesült. Szépségük révén világhírűvé vált építési alkotások, miként a Lánchíd, az Alagút, az ő teremtő szellemének szülöttei. Különböző műveiben oly városfejlesztési alapelveket hirdetett, melyek ma is megdönthetetlenek. Eszméi, mint a viharban szétszórt mag, csak nehezen vertek gyökeret, de nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy a Fővárosi Közmunkák Tanácsának alapítói és első tagjai, akik még az ő termékenyítő hatásának bűvös légkörében éltek, tudva vagy akaratlanul az ő általa kijelölt utat választották, amely végül is fővárosunk világszerte elismert szépségéhez vezetett. Elsőnek hirdette víziútjaink jelentőségét és nagyszerűségét. Rakpartjaink, kikötőink, hajózási intézményeink és berendezéseink az ő kortársainak és szellemi örököseinek munkájából születtek meg. E téren a jelenkor és a legközelebbi jövő ivadékaira még számos feladat és súlyos kötelesség vár.

A multat az emberi elme kutató munkája feltárhatja s igazságot szolgáltatathat annakidején kellőleg meg nem értett nagyjainak. A jövőt

illetően az embernek ily képesség nem adatott. Minden kor gyermeke tétován tekint a jövő ködtengerébe, s tapogatózva kell az utat magának kiválasztania, saját üdvére vagy — kárhózatára. Egyedüli iránytű ama nagyok útmutatása, akiknek világos elméje és magas erkölcsse örök igazságokat hirdetett.

Széchenyi eme kevesek közül való volt.

Őt kell követnünk.

Budapest, 1941. szeptember hava.

Dr. Bessenyei Zénó s. k.

*m. kir. titkos tanácsos,
a Fővárosi Közmunkák Tanácsának
elnöke.*

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Az elmúlt munkaév első ülésén rövid beszámolót tartottunk az előző évben végrehajtott munkálatainkról és a következő évben elvégzendő feladatainkról. A tanács határozata alapján mult évi jelentésünk nyomtatásban is megjelent, s e rövid összefoglalás szélesebb körökben is általános érdeklődéssel kísért tájékoztatást nyújtott közérdekű működésünkről. Ezért célszerűnek véltük, hogy a mult évi jelentést mintegy rendszerezítve, ez évi beszámolónkat és munkatervünket már előzetesen nyomtatásban megjelentessük, s az új évad küszöbén a tanácsnak előterjesszük.

Jelentésünkben az elvégzett munkálatokat csak röviden ismertetjük, mert szándékunkban van a folyó naptári év befejeztével a m. kir. kormányhoz az 1870 : X. tc. alapján teendő évi jelentésünket, mely működésünket nagyobb részletességgel fogja tárgyalni, a régebbi multban folytatott gyakorlatnak megfelelően nyomtatásban közreadni s ezt a jövőben ismét állandóan rendszeresíteni.

Munkatervünket nagyobb részletességgel, bővebb indoklással és hosszabb idő távlatából kívánjuk bemutatni. Erre három fontos körülmény késztet bennünket.

Az első: tanácsunknak folyton bővülő hatásköre, ami a legújabb kiterjesztéssel már oly nagy területet foglal magában, hogy önmagában is az eddigiektől eltérő célkitűzéseket tesz szükségessé. Amíg ugyanis az eddig csatolt területek a fővárossal jobbra szorosán összenőtt újabbkori települések voltak, addig a most csatolt területek többnyire ősi és önálló életet élő közületeket zárnak magukba, melyeknek a fővárossal való kapcsolata nemcsak a nagyobb távolság, hanem a foglalkozás révén is sokkal lazább, mint az eddigieké, s természetes fejlődésüket is ez a körülmény szabja meg.

Az eddigi hat megyei városon, 19 községen és a dobogókői fennsíkon kívül most a következő községekre terjesztetett ki

a tanács hatásköre: a dunabalszéli oldalon: Felsőgöd, Alsógöd, Alag, Dunakeszi, Fót, Csömör, Kistarcsa, Nagytarcsa, a duna-jobbszéli oldalon: Szigetmonostor, Budakalász, Pomáz, Csohány, Pilisvörösvár, Pilisszentiván, Pilisborosjenő, Üröm, Solyvár, Nagykovácsi, Budakeszi, Budaörs, Törökbálint. E községekkel a Budapest-környéki terület mintegy 75.000 holddal bővült.

A második: a ma már az egész föld kerekére kiterjedő háború minderősebben kibontakozó hatása. Ezzel nem a gazdasági téren közvetlenül jelentkező hatására, nevezetesen a tanács működési területén az építőipari anyagoknál mutatkozó, reméljük, átmeneti nehézségekre kívánunk utalni, hanem arra, hogy a háború végkifejletében az európai nemzetek között kétségtelenül az eddiginél szorosabb együttműködést fogja eredményezni, termelési és közlekedési kapcsolataik sokkal jobban összefonódnak, ami a fővárosra és környékére főleg a forgalmi berendezések minden ágazatában megnyilatkozó különleges feladatokat ró. Külön is ki kell emelnünk azonban a víziközlekedés jelentőségét, mert legelsőrangú földrajzi helyzetünkből kiaknázható előnyök elhanyagolása vétkes mulasztás lenne.

A harmadik: az építőipari anyagok kérdése. Az anyagokkal való gazdálkodás terén, — a most folyó háborútól függetlenül is, és azt jóval megelőzően, mondhatni az egész világon mindennél — bizonyos tervszerűség és szervezkedés kezdett kialakulni. Ezt a folyamatot a háború rendkívül fokozta. De nem kétséges, hogy a tervgazdálkodás minden fontosabb gazdasági téren, tehát az építőipar területén is, a háború után is tovább fog folytatódni.

Az építőipari anyag termelésének és elosztásának kérdése az egész ország területére terjed ki, a megoldás tehát kívül esik a tanács hatáskörén. A városfejlesztés gyakorlati végrehajtása azonban az építőipar zavartalan működésétől függ, legelső feltevéle tehát, hogy az építőipari anyag kellő mennyiségben és minőségben rendelkezésre álljon. De Budapest és környéke nemcsak legnagyobb fogyasztója, hanem fontos termelője is ezeknek az anyagoknak. Itt vannak a legnagyobb téglagyárak, mert itt lelhetők a téglagyártásra alkalmas legnagyobb kiterjedésű és legjobb minőségű agyagtömegeink. Betonkészítés céljából kitűnő kavics- és homoktermelőhelyeink szinte korlátlan mennyiségben állnak rendelkezésre. Igen fejlett beton- és műiparunk van. Jelentősek építőipari szempontból kőbányáink és mészkőtelepüléseink. Budapest környékének geológiai feltárására építőipari szempontból még igen nagy feladat vár.

A termelési lehetőségeken kívül rá kell mutatnunk még arra is, hogy az anyagok szétosztása is megfelelő előrelátással biztosítandó. A legcélravezetőbb berendezések létesítése a rokon tényezők együttműködését teszi szükségessé. E vonatkozásban csak egy példára akarunk hivatkozni: a közelmúltban és a jelenben a cementhiányt a szállítóeszközök hiányossága okozta, ami talán teljes mértékben elkerülhető lett volna, ha a felsőgallai cementgyár a dunai szállításra is berendezkedik. A tudvalevőleg elsősorban építőipari kikötőnek szánt budapesti északi kikötőnek tervezése idején ily irányban kezdeményező lépéseket is tettünk. A kikötő megvalósítása azonban, sajnos, több irányban nem találkozott a kellő megértéssel és támogatással, megvalósítása ezért késlekedett, s csupán az ügynek a székesfőváros részéről történt lelkes fölkarolása révén kerülhetett legújabban a kikötő megépítése a megvalósulás állapotába.

A távolabbi környék hivatásának és rendeltetésének eldöntése után úthálózatának a fővároséval és az országos úthálózattal, továbbá a vasúti hálózat célirányos kifejlesztésével való összhangbahozatala lesz mindenestre a legelső teendő, ami lehetővé fogja tenni, hogy az e területen fekvő községek részére a maguk eddigi életlehetőségeinek további biztosítása és fejlesztése mellett, — ami alatt elsősorban a mezőgazdasági művelést értjük — új fejlődési lehetőségek nyíljanak. A távolabbi környék fejlesztésének irányvonalát a szükséglet által indokolt lakótelepülések céltudatos irányítása, nem indokolt esetben pedig korlátozó beavatkozás mellett a fentebb előadott célpontok szerint kell vezetni. Mondani is fölösleges talán azonban, hogy mindezen feladatok megoldását olyképp kívánjuk végrehajtani, hogy a tájkép szépsége, mely nemcsak fővárosunknak, hanem környékének is nagy értéke, ne csak sérelmet ne szenvedjen, hanem az alkotásokkal minél jobban érvényesüljön.

Elérkezett az ideje annak is, hogy a környéken eddig szerzett bő tapasztalatok alapján s az alapműveletek (főútvonalhálózat megállapítása, beépítésre szánt területek kijelölése) elvégzése után a környékre az Építésügyi szabályzatot megalkossuk. Az alapvető kérdések eldöntése után el fogjuk készíteni a Szabályzat tervezetét és mielőbb megkezdjük annak tárgyalását. Tudomásunk szerint az országos szabályrendelet tervezete tárgyalásra készen fekszik a Belügyminisztériumban. A környéki Építésügyi szabályzat tervezetét mindenestre oly széles mederben kívánjuk letárgyalni, hogy az az országos rendelet tervezetével összhangba kerüljön, ha az országos rendelet korábbi kibocsátása akadályokba ütköznék.

Jelentésünkéből megállapítható, hogy a múlt évben előterjesztett munkatervünket majdnem teljes egészében megvalósítottuk. A megkezdett építési munkálatokat az előre megállapított menetben folytattuk s elkészítettük a főváros és környék fejlődése szempontjából szükséges tervek egész sorozatát. Tettük pedig ezt akkor, amidőn a háborús viszonyok folyton súlyosbodó gazdasági helyzetet teremtettek, és az ügyintézési teendők folytonos növekedése mellett a katonai behívások kövekeztében a tisztviselők létszámában időnkint erős csökkenés állott be. Különösen igénybevette azonban a tisztviselői kar munkacerejét az a körülmény, hogy a tisztviselők nagy többsége, különösen a műszaki személyzet, az Építőipari Anyaggazdálkodási Bizottság teendőit is ellátta. Figyelemmel az építőipari anyaggazdálkodással kapcsolatos országos érdekekre, készséggel bocsátottuk rendelkezésre tisztviselőink nagy részét, akik az előzetes megállapodás értelmében a délutáni időben végezték anyaghivatali teendőiket.

E munkavállalást mindaddig, amíg az nem történik a tanácsi munka elvégzésének rovására, több szempontból igen üdvösnek kellett tartanunk, mert ilykép módunkban állott az építőipari anyagellátás tekintetében pontos tájékozódást szereznii, másrészt előnyösnek véltük azt is, hogy a tanács tisztviselői ily módon tökéletes elméleti és gyakorlati tudást szereznek maguknak az építőipari anyagellátás messzeágazó területén is, mert hiszen az építőipari anyagellátás alfája és omegája a városfejlesztésnek.

Az anyaghivatal teendői azonban oly mértékben szaporodtak el, hogy oda beosztott tisztviselőinknek hovatovább teljes munkaidejét igénybevette, ami természetesen a tanács munkateljesítményét veszélyezteti. Ez annál is inkább tarthatatlanná vált, mert a tanács hatáskörének bővülése következtében a tanácsra ismét újabb és nagyobb feladatok várnak, s éppen e munka kezdőkorszakában igénylik a legnagyobb erőfeszítést. Épp ezért intézkedéseket tettünk, hogy a mindinkább érezhetővé vált káros helyzetnek véget vessünk s összes tisztviselőink minden munkacerejét ismét a tanács szolgálatába állítsuk. Ez a közeljövőben már be fog következni, s meg fog szakadni az a szoros kapcsolat, amely eddig a tanácsi tisztviselők anyaghivatali foglalkoztatása révén fennállott. Figyelemmel azonban arra, hogy a főváros és környékének fejlődése rendkívül szorosan összefügg az építőipari anyagok kérdésével, reméljük, mód fog kínálkozni arra, hogy az Ipari Anyaggazdálkodás Központi

Bizottságának vezetősége és a tanács között a jövőben is összhangzatos együttműködés jöjjön létre.

A városrendezés végrehajtását sikerült több esetben lényegesen előmozdítani azzal, hogy a magánépítkezést igyekeztünk a legfontosabb feladatok megoldásába bevonni. E feladatok főleg a belső városrészekben a legsürgösebbek, mert a kialakult helyzet következtében a szabályozás útjába eső s bontásra érett épületek fennállása forgalmi és szépészeti szempontból a leghátrányosabb. Ily esetekben mindig kezdeményezőleg és bátorítólág léptünk fel, s ezen eljárásunkat, mely végül is mindig kedvező eredménnyel járt, a jövőben is folytatni kívánjuk. Véleményünk szerint egyébként is a magánépítkezés zavartalan menetének fenntartása, sőt fejlesztése elsőrangú nemzeti érdek, ami egyrészt a lakásszükséglet kielégítésében, másrészt óriási tömegek foglalkoztatásának és kenyérkereseti lehetőségeinek biztosításában rejlik.

A rendkívüli házadómentesség előnyeit a városrendezési tervek végrehajtásában már évtizedekre visszanyúló gyakorlat igazolja, természetesen azonban a rendkívüli házadómentesség feltételei a viszonyok változásának és a kitűzött céloknak megfelelően állandó változásoknak vannak szükségképen alávetve. E vonatkozásban a rendkívüli adómentesség kérdését újból komoly és mélyreható tanulmány tárgyává tesszük; a jelen rendelet érvénye ugyanis a jövő év végével lejár, s az új rendelet kibocsátása előtt oly javaslatot kívánunk tenni a m. kir. pénzügyminiszter úrnak, amely a szerzett tapasztalatok alapján legcélirányosabb, legigazságosabb, s a fennálló rendkívüli viszonyokhoz alkalmazkodik.

Működésünket az a hagyományos szellem hatotta át a mult évben is, hogy minden ténykedésünket az összes társhatóságokkal mindenkor teljes összhangban és egyetértésben hajtottuk végre. Szükségtelen ezt a székesfővárossal kapcsolatban külön hangsúlyozni, ahol a mindennapi közvetlen érintkezés ezt az együttműködést igen könnyűvé teszi. Az 1938. év óta hozzánk csatolt területek hatóságaival, a nagyobb távolság ellenére, szintén hasonló, kölcsönösen szívélyes viszony alakult ki. A legújabbban hozzánk csatolt területek azonban már oly távolságban fekszenek, hogy az a közvetlen érintkezést már eléggé megnehezíti, holott nyilvánvaló, hogy a kívánt összhang csak a helyzet és kívánalmak tökéletes megismerésén és megértésén épülhet fel. Úgy véljük, hogy a távolság okozta nehézség ellensúlyozására célszerű lenne, ha a távol fekvő községek vezetőségével állandó időközökben közös értekezleteket tartanánk, melyeken

megismertethetnénk velük a városfejlesztés, illetve környékrendezés célkitűzéseit, viszont ezek az új községek részletesen ismertethetnék saját helyzetüket s előadhatnák kívánalmaikat. E megbeszéléseknek esetleg tanfolyamszerű jelleget is lehetne adni. A rendszeres előadások ilykép nemcsak a kívánt célt szolgálnák, hanem a városfejlesztés tudományának művelése és népszerűsítése tekintetében is eredményes lenne.

Ismeretes, hogy az előző években, főleg a környéki építkezések szintjének emelése céljából, kislakásos tervpályázatot hirdettünk. Dr. Bierbauer Virgil a legjobb pályaműveket megbízásunkból könyvalakban összefoglalta, melyben az egészséges, gazdaságos és izléses építkezés módját ismerteti. E könyvet könyvárusi forgalomba hoztuk.

Meg kell még említenünk, hogy az ez év tavaszán tervezett, de egyelőre elhalasztott építészeti kiállításra nagyterjedelmű anyagot: terveket, fényképeket, modelleket készítettünk és gyűjtöttünk össze, melyek méltóképen fogják bemutatni a tanács működését.

A tanács megbízásából Harrer Ferenc dr. a tanács utolsó 10 évi működésének történetét írta meg nagy szakavatottsággal és rendkívüli alaposággal. A könyvet számos tervrajz és fénykép élénkíti. E könyv már nyomtatás alatt van, s nemsokára meg fog jelenni.

II. ÉPÍTÉSIMUNKÁLATOK.

Tényleges építkezési munkálataink a következők voltak:

1. Az Árpád-híd feljárói.
2. A Madách Imre-út megnyitása.
3. A MÁV ceglédi vonalának felemelése.
4. A dunai rakpartok rendezése és az északi kikötő.
5. Az óbudai kislakásépítkezés.

A mult évi jelentésünkben foglaltakhoz képest a feljárók ^{Az Árpád-híd feljárói.} munkálataiban az alábbi előhaladásokat jelenthetjük:

a) A budai oldalon a hídfeljáró céljára szükséges összes ingatlanokat megszereztük, kivéve egy ingatlanak részhányadát; ezt az ingatlanrészt bírói úton vagyunk kénytelenek megszerezni.

b) A pesti oldalon a hídfeljáró céljára minden ingatlant megszereztünk.

c) Az óbudai feljáró részlettervei és kiírási művelete még ez évben teljesen elkészülnek, s így a hídfeljáró építési munkálatait a jövő év tavaszán programmszerűen megkezdhetjük.

A program szerint a jövő évben a hídfeljáró támfalai, lépcsői és földmunkái készítenők el.

d) A mult évi jelentésünkben már kifejtettük, hogy az Árpád-híd szentmargitszigeti lejárójának megoldására széleskörű tervpályázat kiírása szükséges, mivel a hídfeljáró megoldásánál nemcsak arra kell törekedni, hogy az forgalmi szempontból a legtökéletesebb legyen, hanem arra is, hogy esztétikailag kifogástalan megoldást nyújtson.

A tervpályázat kiírása megtörtént, a kiírási műveletet 26 pályázó vette ki, azonban csupán 10 pályamű érkezett be.

A pályaműveket elbíráltuk és annak értékes gondolatait a Tanács elnöksége által kiküldött szűkebbkörű tervező-bizottság a Tanács elé terjesztendő megoldási tervzetten felhasználta.

A lejáró végleges megoldási tervét még ez évben teljesen el fogjuk készíteni, mivel a hídfő építési munkálatai már folyamatban vannak és így szükséges, hogy ezekkel a műtárgyrészletekkel szoros összefüggésben legyen kialakítva a végleges megoldás.

A margitszigeti lejáró tervezési munkáinak befejezése után a jövő évben a kiírási műveletet fogjuk elkészíteni.

e) A pesti hídfeljáróra nézve jelentjük, hogy a program szerint még ez évben hozzá kell kezdenünk az általános és részletes tervek elkészítéséhez, valamint a kiírási művelet megszerkesztéséhez, mert a munkarend szerint a jövő év derekán a tényleges munkálatot meg kell kezdenünk. Ezek a munkák a támfalak építésére, lejárólépcsők elkészítésére és a feltöltési munkálatok elvégzésére vonatkoznak.

A pesti hídfeljáró feltöltési munkálatait tovább folytattuk. Mult évi jelentésünkben mintegy 50.000 m³ feltöltést mutattunk ki, azóta szeptember hó elsejéig kb. további 75.000 m³ feltöltést készítettünk.

Ez év végére elkészül a pesti hídfeljáró részére szükséges területek feltöltése, a Dunától kezdve a Váci-útig, kivéve azt az elenyészően csekély területet, amelyen a folyó év végéig a Nagybátony Ujlaki Iparművek Cementárugyára még fennáll. Az üzem e helyen még ez évben megszűnik, s így a tél folyamán a hiányzó feltöltést el tudjuk végezni.

f) Ugyancsak a folyó évben megkezdjük a MAV lipótvárosi pályaudvarának a pesti hídfeljáró által érintett részeire vonatkozó átalakítási munkálatok tervezését is.

A Madách
Imre-út
folytatólagos
megnyitása.

ad 2. A Madách Imre-út első szakaszát a Károly királyúttól a Rumbach Sebestyén-utcáig terjedő rész alkotta. Telekrendezési vonatkozásban ez volt a legnehezebben megoldható, sikerült azonban tudvalevőleg annak idején az összes érintett tulajdonosokkal megegyezést létrehozni, minek következtében ezen az útszakaszon szabályszerű építési telkek alakultak s rövid néhány éven belül teljesen be is épültek. A Madách Imre-térre nyíló utolsó üres telken a tanács emelt épületet, amely 1940 novemberében készült el, és használatba vétetett.

A Madách Imre-út megnyitásra váró további szakasza a Rumbach Sebestyén-utcatól a Holló-utcáig terjed. Ennek az útszakasznak megnyitását az a körülmény gátolta, hogy az útszakasz torkolatánál két oly ingatlan feküdt, amelyek a szabályozás végrehajtása után is önállóan beépíthetők maradtak, s így ez okból kisajátításuk nem volt szükséges. E két ingatlan tulajdonosai régi épületük lebontására és új épület építésére semmi

hajlandóságot nem mutattak. Nyilvánvaló volt azonban, hogy e kulcshelyzetben levő ingatlanok egyikének megszerzése maga után fogja vonni a másik ingatlan megszerzését is, mert a terület szabaddá válván, az építkezés rendkívül előnyösnek mutatkozik. Ezért a két ingatlan közül az egyiket megszerztük, ez év május havában lebontottuk, s a bontás után azonnal megkezdtuk az 1,300.000 P költséggel előirányzott új épület építését. Feltevésünkben nem csalódtunk, mert a szemközti saroktelken is azonnal megnyilvánult az építési szándék, s a régi épület lebontása már nemsokára be is fejeződik. Jelenleg az útvonal mentén hét épület építése van folyamatban.

ad 3. A ceglédi vasútvonal felemelési munkálatai programszerűen haladtak a folyó évben is. Január hónapban a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr átadta a forgalomnak a *Kőbányai-úti áthidalást*, ezzel megszűnt a közel félszázados jogos panasz Kőbánya részéről. Elkészült a Kőbánya alsó pályaudvar perronja, hozzájáró lépcsői és elkészült ez év augusztus elején a *Kerepesi-úti áthidalás* is. A napokban adtuk át a közforgalomnak a *Tábornok-utcai gyalogaluljárót*. Ugyancsak teljesen kész vannak a *Mogyoródi-úti áthidalás ellenfalai*, a vasszerkezet gyártása pedig folyamatban van.

A ceglédi
vasútvonal
felemelése.

A vasútvonal felemelési munkálatainak új szakasza kerül legközelebb megépítésre. E szakasz a Kerepesi-úttól az Andrásy-út folytatásában tervezett útvonalig terjed.

E szakaszon belül megépítésre kerül a *Mogyoródi-úti hid vasszerkezete*, majd elkészül az Egressy-úti áthidalás vasbetonszerkezete, a Semsey Andor-utcai gyalogaluljáró és a Thököly-úti áthidalás, valamint a megállóhely és perron magasépítményei.

Ugyancsak e munkaszakaszon belül megépítésre kerül a Mexikói-út, Erzsébet királyné-útja és az új Andrásy-út közötti szakaszon az útburkolat, valamint az Andrásy-út folytatásában tervezett új főútvonalon tervezett ideiglenes szintbeni útátjáró, mely útátjáró az Erzsébet királyné-úti és Andrásy-úti híd megépülte után meg fog szünni.

ad 4. Ez évben a budapesti északi kikötő építésének ügyében is döntő lépés történt. A múlt év őszén a tanács által megállapított rendezési tervvel összhangban a székesfőváros új tervet készített, amely lényegileg azonos az általunk megállapított tervvel, azzal a különbséggel, hogy a megvalósítást két részre bontja, s egyelőre oly kikötő építését tervezi, melyet egy földnyelv választ el a jelenlegi újpesti kikötőtől, későbbi időre hagyván a két kikötő egyesítését, amidőn annak szükségessége

Északi kikötő.

és lehetősége bekövetkezik. A kikötő használata szempontjából külön önálló medence létesítése kétségtelenül rendkívül előnyös, mert ilykép az új medence és a Duna közötti terület is, külön költséges hidépítés nélkül is közvetlenül használhatóvá, vasúti összeköttetéssel elláthatóvá, s kikötői berendezéssel felszerelhetővé válik. A székesfővárosnak ezen újabb tervét a tanács elfogadta, s újból kijelentette, hogy a szóban levő területen fekvő ingatlanait a székesfővárosnak a kikötő létesítése céljából átengedi. A székesfőváros a kotrási és partépítési munkálatokra a megállapított terv szerint versenytárgyalást hirdetett, s tudomásunk szerint az építési munkálatok a közeljövőben megkezdődnek. Ez ügyben jelentjük még, hogy a f. évi szeptember hó 11-én megtartott vízjogi tárgyaláson az illetékes tényezők a vízépítési munkálatok végrehajtása ellen kifogást nem emeltek.

Dunai
rakpartok.

Az északi kikötő megépítése nagymérvű rendezést fog lehetővé tenni a dunai rakpartokon. Ismeretes, hogy ma már csaknem egészen 2 km hosszú rakodópart áll a teherhajózás rendelkezésére, ami teljesen elégtelen s a forgalmat bénító túlszűfolt-ságot okoz. Lehetetlen mindaddig a gyorsforgalmi útvonal meghosszabbítása, amíg a folytatólagos területek szabaddá nem válnak, s ezt csak az új kikötőmedence megépítése fogja lehetővé tenni.

Újpesten új
kikötő.

De hangsúlyozzuk, hogy a különböző igények és szükségletek kielégítése szempontjából e kikötő megépítése még nem lesz elegendő, s szükség lesz további kikötők megépítésére. Legközelebbi teendőnk az újpesti határban új kikötő megtervezése, amit az itt kialakult állapot különösen indokoltá tesz. Az ú. n. trianoni gát által elzárt Duna-meder ugyanis teljesen elzártonyosodott, eliszaposodott, s az újpesti szennyvizek bevezetése folytán közveszélyes módon beszennyeződött. E közegészségellenes helyzeten csak a partok megfelelő rendezésével, legcélszerűbben új kikötő létesítésével lehet segíteni. A Dunának elzárt medre itt egy több mint 2 km hosszú, egyenesvonalú kikötő létesítését teszi lehetővé. Felkérésünkre a Földművelésügyi Minisztérium is foglalkozik e kérdéssel s a megfelelő tanulmányokat és felméréseket elvégezteti.

Óbudai
kislakásos
építkezés.

ad 5. Az óbudai hídfő építésével kapcsolatosan igen sok lakóépületet kell lebontanunk, s ennél fogva több száz lakás és sok üzlethelyiség meg fog szűnni. A lakosság érdekeinek védelme céljából a tanács elhatározta, hogy közeli területeken két korszerű lakótelepet létesít mintegy 300 lakással és elegendő számú üzlethelyiséggel. Megfelelő tervek nyeresése céljából terv-

pályázatot hirdettünk s a legjobb tervek tervezőit a kiviteli tervek elkészítésével megbíztuk. A kiviteli tervek alapján egyelőre 100 lakást tartalmazó épületcsoportra versenytárgyalást tartottunk s az építkezést a közeljövőben megkezdjük.

Ez év folyamán a nt. Tanács elhatározta, hogy a lánchídi aluljáró melletti, az Eötvös-tér és Akadémia felőli lehajtott nehézkesse és veszélyessé tevő régi támfalrészeket át fogja építeni. Erre a munkálatra a Tanács 1942. költségvetési évben fedezetet fog biztosítani. A jövő évben kívánjuk ezeket a támfal-építési munkálatokat végrehajtani.

A Ferenc József-téri felhajtók átépítése.

Tanácsunknak régi feladata és terve, hogy felépíti az Óbudán, a Bécsi-út mentén e célra megszerzett telken az Árpád-emléktemplomot. A mai idők ily emlékmű felállítására, mely méltó lehetne honszerző ősünk nagyságához, természetesen nem alkalmasak, mindamelllett szükségesnek tartjuk, hogy a tervezett emlékmű körüli területet rendezzük s kertészetiileg kiképezzük. E célra 30.000 P-t irányoztunk elő.

A tervezett Árpád emlékmű területének rendezése.

A Szent Margit-szigeten ez év folyamán a fővenyfürdő területét nagy mértékben bővítettük, s az öltözőépületet nagy-kiterjedésű zuhanyozóhelyiséggel kiegészítettük.

Margitsziget. Strandfürdő bővítés.

A fokozott thermálvízhasználat szükségessé tette, hogy új forrást nyissunk meg a szigeten. A fúrást meg is kezdtük a sziget felső részén a Pest felőli oldalon, s az eddigi tapasztalatok jó eredménnyel kecsegtetnek.

Új forrás.

A Szent Margit-szigeten, a szabadtéri színpad melletti óriási platánfa alatt fogjuk nemsokára a magyar feltámadás nagy harcósának, Urmánczy Nándornak emlékpadját felállítani. A pad szobrászmunkáit Füredy Richárd készíti.

Urmánczy-emlékpád.

Támogatásunkkal jelent meg Rexa Dezsőnek a Margit-szigetről költői lendülettel, s nagy történelmi felkészültséggel megírt, s szép fényképfelvételekkel díszített könyve.

Rexa Dezső könyve.

AZ ÉPÍTÉSI ÉS RENDEZÉSI MUNKÁLATOKKAL KAPCSOLATOS KISAJÁTÍTÁSOK,
AZ 1940. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 1-TŐL 1941. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 31-IG.

Az ingatlan fekvése	hrsz.	területe □ öl	felépítmény	kisaj. kárt. ár	Az 1940. VIII. 31-ig kisaj. in- gatlanok értéke	összes 1940. IX. 1-ig kisaj. in- gatlanok értéke
<i>A Madách Imre-úton a Rumbach Sebestyén-utcától a Klauzál-térig.</i> VII. Klauzál-utca 4. sz.	34.128	195.59	2 emeletes ház	179.500— P	2,861.718.44 P	3,041.218.54 P
<i>Az Óbudai Árpád-híd környékén.</i>						
III. Tavasz-utca 10. sz.	17.880	208.80	földszintes ház	105.000— P		
III. Serfőző-utca 3. sz.	17.893	452.10	„ „	95.332.04 P		
III. Lajos-utca 176. sz.	17.894	401.60	„ „	84.683.36 P		
III. Serfőző-utca 16. sz. (ez ingatlanok csak 1/4-e sajátít- tatott ki.)	17.896	108.20	„ „	10.571— P		
III. Nád-utca 1/3. sz.	17.898	243.70	„ „	68.000— P		
III. Lajos-utca 167. sz.	17.993	319.80	„ „	67.434.60 P		
				431.021— P	4,281.620— P	4,712.641— P
<i>A Ceglédi vasút felemelése útvonalán.</i> —	—	—	—	—	269.606— P	269.606— P
<i>Dobogókőn.</i>						
A pilisszentkereszt 661. sz. betétben foglalt ingatlan	—	10.672	Eötvös Lóránd mene- dékház, gazd. ép. stb.	135.000— P	33.420.70 P	168.420— P
<i>A Hunyadi János-úton.</i>						
Hunyadi János-út 31. sz.	14.220	156—	1. emeletes ház	110.000— P	—	110.100— P

III. VÁROSRENDEZÉS BUDAPESTEN.

A jövő év folyamán a következő városrendezési tervek elkészítése kerül sorra:

1. A Duna és a Nagykörút által határolt terület részletes rendezési terveinek elkészítése.

E belterületi városrész rendezésével kapcsolatban különösen képen a következő nagyjelentőségű kérdések nyernének megoldást:

a) A Duna és Nagykörút közötti területen a forgalmi úthálózatban jelölt forgalmi csomópontok és útvonalak szabályozása. Ide tartozik tehát a Berliini-tér, Kálvin-tér, Boráros-tér stb. rendezése.

b) E belterületi részben a középületek elhelyezése, többek között a Nemzeti Színházé is.

c) Zöld területek meghatározása.

d) Az autóparkozás kérdése.

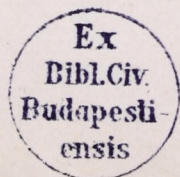
e) A pesti Duna-parton a gyorsforgalmi úttal és vasúttal kapcsolatos rendezési problémák, így példának okáért a Margit-híd, Lánchíd, Erzsébet-híd és Ferenc József-híd feljáróinak kérdései, valamint a többi dunaparti problémák.

f) A Városháza kibővítésével kapcsolatos városrendezési ügyek. — E feladatkörbe tartozik a Városháza Martinelli-homlokzata előtti terület rendezése, továbbá a Városházától a Bazilikáig terjedő városrész rendezési megoldása az Andrássy-út folytatásának problémájával.

2. A múlt évben elkészítettük a budai Duna-parttal kapcsolatos rendezési terveket. Általánosságban elfogadtatott a gyorsforgalmi útvonal vonalvezetése és a Lánchíd budai hídfőjének rendezése, de módosítások mutatkoztak szükségesnek, s ezért az egész feladatot újból tanulmány tárgyává tesszük.

3. A Döbrentei-tér és a Gellért-tér rendezése.

4. A Svábhegy szabályozása és rendezése. — Erre vonatkozóan a Svábhegyi Egyesület mint helyi érdekeltség igen érté-

kes és terjedelmes beadvánnyal fordult a Tanácshoz, úgyhogy a kérdés megoldása aktuálissá vált.

5. A Várhegy keleti lejtőjének szabályozása és beépítési módja. — A Tanács e területre tervpályázatot hirdetett.

6. A Várhegy nyugati lejtőjének szabályozása és beépítési módja. — Az erre vonatkozó tervek készülöben vannak.

7. A Nemzeti Stadion és Nemzetközi Vásár elhelyezése.

Rendezési tervek Budapesten.

A mult évben is számos nagyfontosságú városrendezési ügy terveit készítettük el és került tárgyalás alá.

1. A budai Duna-part rendezése. — E feladatkörben javaslatot mutattunk be a gyorsforgalmi út és vasút vonalvezetésére, valamint a Lánchíd budai hídfőjének, a Döbrentei-tér és a Gellért-tér kiképzésére vonatkozóan. A tanács elfogadta a gyorsforgalmi vasút és út vonalvezetését, valamint a lánchídi felüljáró tervét, a továbbiakban azonban módosítást tartott szükségesnek. Az erre vonatkozó tanulmányok folyamatban vannak.

2. A Várhegy keleti lejtőjének rendezésére tervpályázat kiírása és teljes előkészítése.

3. A Várhegy nyugati lejtőjének rendezése. — A Várbizottság a tervezetet tárgyalta s bizonyos módosításokkal a tanács elé való terjesztést javasolta.

4. A Fiúmei-út, Orczy-út és Elnök-utca mint főforgalmi útvonalnak szabályozása.

5. A Thököly-út és folytatásában tervezett főforgalmi útvonal szabályozása.

6. A Nagy Lajos király-útja, Csömöri-út, Rákospatak és Bosnyák-utca által határolt terület részletes rendezési terve.

7. A Mária királyné-útja, Szőnyi-út és Andrássy-út által határolt terület részletes rendezési tervének megállapítása.

8. Az Andrássy-út folytatásában haladó főútvonalnak a Hermina-út és Hungária-körút közötti szakaszán a beépítési mód megállapítása.

9. A Kerepesi-út, Devecseri-út, Almos-utca, Szolnoki-út által határolt terület (Rákos-kastély) környékének részletes rendezési terve.

10. A Soroksári-út, Kén-utca, Gubacsi-út és Névtelen-utca által határolt terület részletes rendezési terve.

A tanács a fentiekén kívül még a következő ügyeket tárgyalta:

- XI. ker., Sopron-út, Sztregova út és Hengermalom-u. közötti szakaszának szabályozása. (7934/1940.)
Obudai-sziget szabályozási terve. (8356/1940.)
XII., Diana-út egy részének beép. mód. megáll. ügye. (7719/1940.)
III., Mocsáros-dűlő egy részének övezeti átsorolása. 7233/1940.)
XI., Bánát-utca egy szakaszának szab. tervből való törlése. (8986/1940.)
XI., Budaörsi-út külső szakaszának szab. mód. ügye. (9079/1940.)
XI., Vércse-u. szakaszának szab. mód. ügye. (9166/1940.)
II., Hunyadi János-úti kilátópark ügye. (9232/1940.)
III., Látóhegyen lévő Árpád-kilátóhoz vezető út szab. (9383/1940.)
XI., Fehérvári-út, Sopron-út között lévő terület szab. mód. ügye. (9629/1940.)
XI., Balatoni mút melletti kilátópark szab. ügye. (5937/2/1940.)
III., Petneházi-rét egy részének szab. ügye. (5798/1/1940.)
III., Kaszás-dűlő egy részének szab. mód. ügye. 10.726/1940.)
II., Balogh Ádám- és Kapy-utca között fekvő névtelen utca szab. mód. ügye. 11.023/1940.)
I., Völgy-utca és Hidegkúti-út közötti új utcának szab. mód. ügye. (664/3/1940.)
XII., Svábhegyi szállodák és penziók egységes engedélyezése. (719/1941.)
XII., Cinege-út egy részének szab. mód. ügye. 1043/1941.)
XII., Konkoly-Thege Miklós-út folytatásának szab. terve. (1047/1941.)
II., Istenhegyi-út Lóránt-utca és Adonis-utca közötti szakaszának szab. mód. ügye. (1677/1941.)
XI., Budafoki-út, Bertalan-, Stoczek- és Lágymányosi-út által határolt ter. beép. mód. ügye. (2144/1941.)
III., Csatárka-út egy részének szab. mód. ügye. (2099/1941.)
XI., Horthy Miklós-híd tengelyében lévő körtér kialakításának ügye. 2214/1941.)
XI., Bánát-utca egy szakaszának szab. mód. ügye. (2397/1941.)
I., Krisztina-körút, Karácsonyi-u., Koronaőr-u. és Mészáros-u. által határolt terület szab. mód. ügye. (2401/1941.)
XI., Fehérvári-út és Hengermalom-út találkozásánál lévő tér beép. mód. megvált. ügye. (3260/1941.)
XI., Etele-út, Ercsi-út, Pöltenberger-utca és Parádi-út által határolt terület beép. mód. ügye. (3298/1941.)
XII., Csörsz-utca környékének szab. mód. ügye. (3320/1941.)
XI., Horthy Miklós-út, Kelenföldi-út és Somogyi-út által határolt ter. rendezése. (3467/1941.)
II., Mandula-utca folytatásának szab. terve. (3732/1941.)
II., Ferenchegy-i út szab. mód. ügye. (3733/1941.)
XI., Somló-lépcső szab. terve. (3761/1941.)
II., Verecke-út szab. mód. ügye. (4000/1941.)
III., Zöldmáli-dűlő egy részének szab. mód. ügye. (4034/1941.)
XI., Aga-utca beép. mód. megvált. ügye. (4074/1941.)
XII., Böszörményi-út, Ugocsa-utca, Fery Oszkár-út és Gaál-utca által hat. ter. beép. módjának megvált. ügye. (4831/1941.)
II., Csalogány-, Batthyány-, Kapás- és Fazekas-utcák által hat. ter. beép. mód. ügye. (4826/1941.)
XII., Kakuk-utca egy szakaszának szab. mód. ügye. (4828/1941.)
XI., Orom-utca, Gellérthegy-utca és Bércz-utca közötti szakaszának rendezése. 4835/1941.)

- III., Lajos-utca, Cserepes-utca és Árpád fejedelem útja által hat. ter. beép. mód. ügye. (5228/1941.)
- Üzletközpontok kijelölése a XI., Sasad-dűlőben. (1175/1/1941.)
- III., Vihar-utca mentén fekvő telkek beép. mód. megállapítása. (4720/2/1941.)
- XII., Márvány-u., Győri-út, Fery Oszkár-u. és Gömbös Gyula-út által hat. ter. beép. mód. ügye. (5522/1941.)
- XII., Tamás-utca, Mártonhegyi-út és Nárcisz-utca közötti szakaszának szab. terve. (5525/1941.)
- XII., Maros- és Városmajor-utcák között nyitandó új utca szab. terve. (5528-1941.)
- III., Boris-utca egy szakaszának a szab. tervből való törlése. (1655/3/1941.)
- XI., Budafoki-út és Verpeléti-út keresztezésének szab. mód. ügye. 3846/1/1941.)
- II., Csalogány-utca, Málna-utca, Mária-tér és Fazekas-utca által hat. ter. beép. mód. ügye. (5811/1941.)
- XII., Kissvábhegyi-út egy szakaszának szab. mód. ügye. (5813/1941.)
- I., Tábor-utca és Zerge-lépcső szab. mód. ügye. (5652/1941.)
- XII., Bószörményi-út és Ugocsa-utca közötti terület beép. módjának megváltoztatása. (6391/1941.)
- V., Váci-út, Csanády-u., Kresz G.-u., Wahrmann-u. által határolt terület szabályozása és beépítési módjának ügye. (6073/1/1940.)
- XIV., 30.299/1. hrsz. a. telektömb felosztása és beépítési módjának megállapítás ügye. (6969/1/1940.)
- XIV., Fűrész-u. mentén fekvő telkek beépítési módjának megáll. (8456/1940.)
- Haller-u., Mester-u., Tóth Kálmán-u., Nádasdy-út által határolt terület beépítési módjának megállapítása. (6074/1940.)
- Rákospatak, Telepes-tér, Dezső-utca által határolt terület szabályozás módosítása. (6075/1/1940.)
- Visegrádi-út, Csanády-utca, Kresz Géza-utca, Légrády Károly-utca által határolt terület szabályozás ügye. (6303/1/1940.)
- IX., Kvassay János-utca egy szakaszának szabályozás megáll. (7322/1/1940.)
- XIV., Szobránc-utca 13. sz. telek beép. mód. megváltoztatása. (10.063/1940.)
- XIV., Cserebogár-utcai telken szabadonálló beépítési mód. megváltoztatása. 3582/1940.)
- XIV., Thököly-úti telkek beépítési módjának megállapítása. (7761/1/1940.)
- X., Kolozsvári-út, Külső Jászberényi-út és Harmat-utca által határolt terület részletes rendezési terve. (32/1941.)
- XIV., Kerepesi-út, Eörs vezér-tere, Almos-utca és Névtelen-utca által határolt terület övezetbe sorolása és beép. mód. megállapítása. (39/1941.)
- XIV., Thököly-u., Francia-utca, Kerepesi-út és Stefánia-út által határolt terület beépítési módjának szabályozása. (1077/1941.)
- V., Váci-út, Sziget-utca, Kresz Géza-utca, Légrády-utca által határolt terület szabályozása. (1076/1941.)
- X., Pongrácz-út és Kőbányai-út környékének szabályozása. (2213/1941.)
- Fiúmei-út, Orczy-út és Elnök-utca szabályozása. (1227/1941.)
- XIV., Nagy Lajos király-útja mentén fekvő telek beép. mód. ü. (3256/1941.)
- XIV., Vaskapu-utca, Tóth Kálmán-utca, Nádasdy-utca és Vágóhid-utca által határolt terület szab. módosítása. (3299/1941.)
- XIV., Stefánia-út, Hungária-körút, Egressy-út és Gizella-út közti terület rendezése. (3324/1941.)
- VIII., Nap-utca, Futó-utca, Práter-utca, Vajda-utca által határolt terület beépítési módjának megállapítása. (3442/1941.)

- V., Váci-út, Légrády Károly-utca, Kresz Géza-utca és Csanády-utca által határolt terület szab. és beép. mód. megállapítása. (3466/1941.)
- A XIII. ker., Béke-utca, Agyag-utca, Jász-utca és Máglya-utca által határolt terület szab. és beépítési módjának megállapítása. (3516/1941.)
- Vizafogó-dűlőben fekvő telek szabályozása. (11.243/1940.)
- Göncöl-utca, Gyöngyösi-út, Hajdú-utca, Agyag-utca által határolt terület beépítési módjának megállapítása. (4494/1941.)
- XIV., Kerepesi-út, Eörs vezér-tér, Füredi-utca és Szentmihályi-út által határolt terület városrendezési terve. (4643/1941.)
- Zsitvay Leó-utcai telek beépítési mód. megváltoztatása. (4796/1941.)
- X., Vaspálya-utca, Kápolna-utca, Cserkesz-utca és Román-utca által határolt terület rendezése. (4829/1941.)
- VII., Kazinczy-utcai telek szabályozása és beép. mód. megáll. (5187/1941.)
- XIV., Ilosvay-utcai telek beépítési módjának ügye. (5579/1941.)
- X., Sibrik Miklós-utca, Maglódi-út és Sirkert-utca folytatásában tervezett út által határolt terület rendezése. (5680/1941.)
- V., Kresz Géza-utca, Sziget-utca, Váci-út, Katona János-utca által határolt terület szabályozása és beépítési módjának megállapítása. (5789/1941.)
- VIII., Nap-utca, Futó-utca, Práter-utca, Vajda Hunyad-utca által határolt tér beépítési módjának ügye. (3442/1941.)
- IX., Vaskapu-utca, Tóth Kálmán-utca, Nádasdy-utca és Vágóhid-utca által határolt terület szabályozás módosítása. (3299/1/1941.)
- VII., Damjanich-utcai telek beépítési módjának megállapítása. (6053/1941.)
- Vármegye-utca egy szakaszának szabályozása. (6055/1941.)
- XIV., Erzsébet kir.-út, Columbus-utca, Edison-utca által határolt terület módosításának megállapítása. (4605/1941.)
- XIV., Fogarasi-út mentén fekvő telek beép. módjának megáll. (6248/1941.)
- VI., Aréna-utca 104. sz. telek és szomszédainak beépítési mód. megállapítás. ügye. (6678/1941.)
- XIV., Hungária-középkorút és Francia-úti telken keresztül 10 m-es út szabályozási tervbe való felvétele. (6746/1941.)
- IX., Dandár-utca, Thaly Kálmán-utca szabályozás módosítása és beépítési módjának megváltoztatása. (4204/1/1941.)
- X., Vaspálya-utca, Kápolna-utca, Benkő-utca, Román-utca által határolt terület beépítési módjának ügye. (4829/1/1941.)
- V., Thurzó-utca, Wahrmann-utca, Kárpát-utca által határolt terület szabályozás módosítás ügye. (7553/1941.)
- XIII., Róbert Károly-utca, Fóti-út, Klapka-utca által határolt terület szabályozása. (7554/1941.)
- XIV., Telepes-utca, Lőcsei-utca, Jávorka-utca mentén fekvő telek szab. mód. megállapítása. (6544/1941.)
- IX., Ráday-utca, Kálvin-tér, Erkel-utca közti szakaszának szabályozás módosítás ügye. (7871/1941.)
- VI., Aréna-út, Szondi-utca, Bulyovszky-utca, Lendvay-utca által határolt terület beépítési módja. (6678/1/1941.)

IV. KÖRNYÉK RENDEZÉS.

Az elmúlt munkaév.

A minisztertanáctól nyert különleges megbízáson, és a 88.310/1938. BM. számú miniszteri rendelet értelmében tanácsunk illetékessége Dobogókőre kiterjesztést nyert, s az ezen alapuló munkának egyik jelentős szakasza zajlott le az elmúlt munkaévben.

Erre az időszakra esett ugyanis a fennsík rendezési tervének és építésügyi szabályzatának megállapítása. A tanács a tervet és az építésügyi szabályzatot megállapította s azokat szabályszerű eljárás után a m. kir. iparügyi, illetve belügyminiszter urakhoz felterjesztette. Bár ezen határozataink jóváhagyását mind a mai napig nélkülözzük, úgy gondoljuk, hogy azoknak jelentősége és szerepe máris megvan, mert a felmerülő konkrét ügyekben intézkedéseinket és rendelkezéseinket azoknak szellemében tesszük meg.

A' telekátalakítási eljáráshoz szükséges műszaki és földmérési munkák elkészültek, úgyhogy megkezdődhetett az eljárás közigazgatási része, amelyet az elsőfokú építésügyi hatóság folytatott le. A közigazgatási eljárási rész, benne a nagyon fontos becslési eljárás is, immár befejezést nyert és a vonatkozó véghatározatok kihirdetése alatt állanak.

A fennsíkon a m. kir. kincstár által épített vízvezetéki és villamostávvezetéki munkálatok elkészültek és így szükségessé vált a helyi vízvezetéki és villanyelosztó hálózat elkészítése is. Ennek a munkának az elvégzettetését és a költségek előlegezését 31.432/941. számú határozatunkkal tanácsunk vállalta magára. A víztorony és a szükséges elosztó vízvezetéki hálózat tekintetében Glock Imre budapesti építésszel kötöttünk megállapodást. Nevezett az újonnan épített szállodájában helyezi el a víztartó medencét, végzi a cső lefektetésével kapcsolatos munkálatokat, és a munkálatokhoz az anyagot is szolgáltatja. Ezen

munkálatok elvégzése fejében 68.000 pengőt térítünk meg a köztünk történt megállapodás folytán Glock Imrének; eme költségekből 60.000 pengőt a m. kir. államkincstár visel. A helyi elosztóhálózat és a transzformátorház építése folyamatban van.

A most következő munkaév.

Tanácsunk munkája és működése jelentős állomáshoz jutott a m. kir. belügyminiszter úr 122.549/1941. sz. rendelete megjelenésével. Ez a rendelet tanácsunk illetékességét lényegesen kiterjesztette.

Ez a kiterjesztés azt jelenti, hogy a jövőben 140.816 katasztrális holdon 662.905 lakos, hat megyei város és negyven község felett kell tanácsunknak a városrendezési és építésügyi felügyeletet, ügyintézését ellátni és kell a városias kialakításra szánt területet, továbbá a rendezési terveket megállapítani. E feladat nagyságát akkor tudjuk kellőképpen értékelni, ha tekintetbe vesszük, hogy még ugyancsak tanácsunk munkaterületéhez tartozó Budapest székesfőváros területe 33.755 katasztrális hold, az 1938. május hó elsejével megállapított Pestkörnyék területe pedig 64.960 katasztrális holdat tesz ki, tehát az 1938. évi május hó elseje előtti állapothoz képest a munkaterület kb. 300%-kal, a környéki terület pedig mintegy 120%-kal növekedett.

Az újonnan becsatolt községekhez összefoglaló tájékoztatót intéztünk és már előre jeleztük, hogy az újonnan érdekelt járási és községi vezetőket értekezletre fogjuk összehívni, esetleg a szükséghez mérten több értekezletre, amelyen a városrendezési és építésügyi kérdésekben összefoglalóan tájékoztatni fogjuk őket.

2. Amennyiben a mostani rendkívüli viszonyok megengedik, foglalkozni kívánunk aktív telepítési politikával is. Ez alatt azt értjük, hogy nem fogunk megelégedni csupán a tiltó szabályok lefektetésével és kirekesztő tervek elkészítésével, hanem Tanácsunknak ezt az alkalmasságát, amellyel különböző hatóságokhoz tartozó ügyeket egységes nevezőre tudott hozni, arra fogjuk felhasználni, hogy közületek, vállalatok, magánosok helyesirányú telepítési elgondolásait útnak indítsuk és megvalósításukat elősegítsük.

3. Budapest székesfőváros környékének egyik legnagyobb problémáját a közművek kérdése képezi. Tudjuk nagyon jól, hogy a települések közül csak a legnagyobbak és azok sem tel-

jesen vannak ellátva közműekkel. Ennek okát egyrészt a település helytelen módjában, a település természetében, háztartási, pénzügyi kérdésekben kell keresnünk. Meggyőződésünk az, hogy Pestkörnyékén tervszerű közművi politikát folytatni, egységes műszaki és gazdasági felépítés nélkül lehetetlen. Éppen ezért kívánunk a most következő munkaévben legerélyesebben foglalkozni a környéknek a fővárossal közös nevezőre hozandó közművi kérdéseivel és igyekezni fogunk azokat a tárgyalásokat is megindítani, amelyek a közművek építésének anyagi lehetőségét megadják.

4. A most következő munkaévben is folytatni kívánjuk Dobogókő kiképzésével járó munkálatokat. Ebben az évben fog sor kerülni a villamos elosztóhálózat elkészítésére, a vízvezetési szabályzat, valamint a burkolási szabályrendelet elkészítésére is.

A jövő évben a következő rendezési tervek elkészítése kerül sorra:

1. Pestszenterzsébet,
Kispest,
Rákospalota és
Budafok
megyei városok, valamint:
Pestszentimre,
Rákoshegy,
Rákoskeresztúr,
Rákoscsaba,
Rákosliget,
Pestújhely,
Albertfalva,
Nagytétény és
Budatétény
nagyközségek általános rendezési terveinek elkészítése.

2. A Tanács hatásköre folyó évi június havában huszonegy (21) község becsatolásával kibővült. — Ezzel kapcsolatban első sorban szükséges Budapest-környék forgalmi úthálózatának megfelelő kibővítése.

3. A becsatolt községek úthálózati térképének elkészítése.

4. Városias kialakításra és beépítésre szánt területek megállapítása.

5. Az egyes községek övezeti térképeinek megállapítása.

6. A forgalmi úthálózat által kijelölt útvonalak szabályozásának megállapítása.

Városrendezési ügyek a környéken.

Hat megyei város és tizennyolc község övezeti térképeinek megállapítása. Ezenkívül a következő nagyobb szabályozások:

Újpest:

Szent László-tér szabályozása és beépítési módjának megállapítása.

Az Árpád-út mint országos főforgalmi útvonal szabályozása.

Damjanich-utca egy részének szabályozása és beépítési módja.

Attila-utca, Klapka György-utca, Nádor-utca és Türr István-utca által határolt terület beépítési módjának megállapítása.

A Mária-utca, Kiss Ernő-utca és Horthy Miklós-út egy részének szabályozása.

A Rózsa-utca és Temesvári-utca mint környéki útvonal szabályozása.

Árpád-út, Király-utca és Rózsa-utca által határolt terület részletes rendezési terve.

Rákospalota:

Kert-köz-utca szabályozása.

Zápolya János-utca és ennek folytatását képező környéki főútvonal szabályozása.

Gr. Károlyi Sándor-utca és Közvágóhíd-utca mentén fekvő telkek beépítési módjának megállapítása.

A Mária-utca, Horthy Miklós-út és Lukácsi Sándor-utca közötti szakaszának szabályozása.

Rákos-utca és Taksony-sor egy részének beépítési módja.

Pestszentlőrinc megyei város:

Lenkey- és Fáy-utcák Úllői-úti betorkolásának szabályozása.

Gyömrői-út egy részének (Repülőtérhez vezető gyorsforgalmi főútvonal) szabályozása és egyes útszakaszok mentén a részletes beépítési terv megállapítása.

A Gr. Tisza István-utca, Nefelejts-utca és Gyöngyvirág-utca által határolt terület szabályozása.

A Szemere-telepi Tátrafüred-tér szabályozása, kapcsolatban a Református templom elhelyezésével.

A Pestszentlőrinci Telekértékesítő R. T. (azelőtt Liptákyári ingatlanok) telkei egy részének beépítési módja.

Dráva-utca mentén fekvő ingatlanok (Országos Nép- és Családvédelmi Alap építkezése) beépítési módjának megállapítása.

Kispest megyei város:

A Kossuth Lajos-tér beépítési módjának megállapítása.

A Magyar-Olasz Bank parcellázásainak szabályozásmódosítása.

Pestszenterzsébet megyei város:

Pöltenberg-utca, Lázár-utca, Kiss Ernő-utca és Vécsey-utcák által határolt terület szabályozása.

Rimaszombat-utca, Ferenc József-utca és MÁV összekötő-vonal által határolt terület szabályozása és beépítési módjának megállapítása.

Rákoscsuba község:

Kossuth Lajos-utca, Laffer-utca, Petőfi Sándor-utca és Temető-utca által határolt terület (br. Shell-féle ingatlanok) részletes rendezési terve.

A Szabadság-tér kertészeti kiképzése, kapcsolatban az új Róm. kat. templom építésével.

Dévényi-utca, Eszterházy-utca és rákosligeti XX. és XVI. utcák környékének részletes rendezési terve.

A Tárogató-út, Csokonay-utca és a szolnoki MÁV vonala által határolt terület (br. Thierry-féle ingatlanok) részletes rendezési terve.

A Kossuth Lajos-utcának, mint környéki főútvonalnak és környékének szabályozása.

Rákosliget, Rákoskeresztúr, Rákoshegy:

Rákoshegyi Baross-utca és Agorasztó-utca keresztezésének és a MÁV állomásépület előtti területnek szabályozás megállapítása.

A rákoskeresztúri Zsellér-dűlő egy részének szabályozásával kapcsolatos előkészítő munkálatok (térképrajzolás, szemlék, tárgyalások).

Soroksár:

A soroksári 7773, 7774, 7268 stb. tkvi betétben foglalt ingatlanok szabályozása és beépítési módjának megállapítása.

A transzkontinentális főútvonal Soroksáron áthaladó szakaszának (Grassalkovich-utca) szabályozási terve.

Budafok:

Fructus R. T. parcellázása.

Budai déli Duna-menti főútvonal szabályozása.

Beniczky-út, Apponyi-út, Petőfi- és Fehérvári-út forgalmának javításával kapcsolatos szabályozás.

Kölesföld-dűlőben felhagyott temetőterületnek szabályozása.

Csepel:

Községház-utca és Rákóczi-út kereszteződésének rendezése.

Szent Imre-tér rendezése.

Csatornázás.

Békásmegyér:

Községközpont tervpályázatához kérdőív megküldése, helyszínrajz és előkészítés.

Pesthidegkút:

Síp-, Széchenyi-, Klebelsberg- és Máriaremetei-út által határolt terület szabályozása.

Gyöngyvírág-utca szabályozása.

Máriaremetei templom környékének rendezése.

Fentiekén kívül még a következő ügyek tárgyalattak:

Pesthidegkút. Síp- és Széchenyi-utcák közötti terület szab. módosítás ügye. (30.857/3/1940.)

Budatétény. Endre-utca és Szent Imre-utca mentén fekvő terület szab. terve. (31.453/1/1940.)

Nagytétény. Löwy-féle birtok parcellázási ügye. (31.467/1940.)

Budafok. Belváros szab. terve. (31.446/1940.)

Csepel. Mező-utca és II. Rákóczi Ferenc-utca közötti útszakasz szab. terve. (32.058/1940.)

Budafok. Levente-lőtér terve. (32.236/1940.)

Albertfalva. L. C. H. Lakkgyár telepének kibővítése. (32.357/1940.)

Budai déli főútvonal megállapítása. (30.134/5/1940.)

Budafok. I., Komáromi-úton fekvő 4000. hrszámú telek szab. mód. és feloszt. ügye. (30.739/1/1940.)

Budafok. I., Máramaros-út 4471. hrsz. telket érintő szab. mód. ügye. (32.362—1940.)

Csepel. A temető bővítésére szánt terület rendezése. (30.075/1941.)

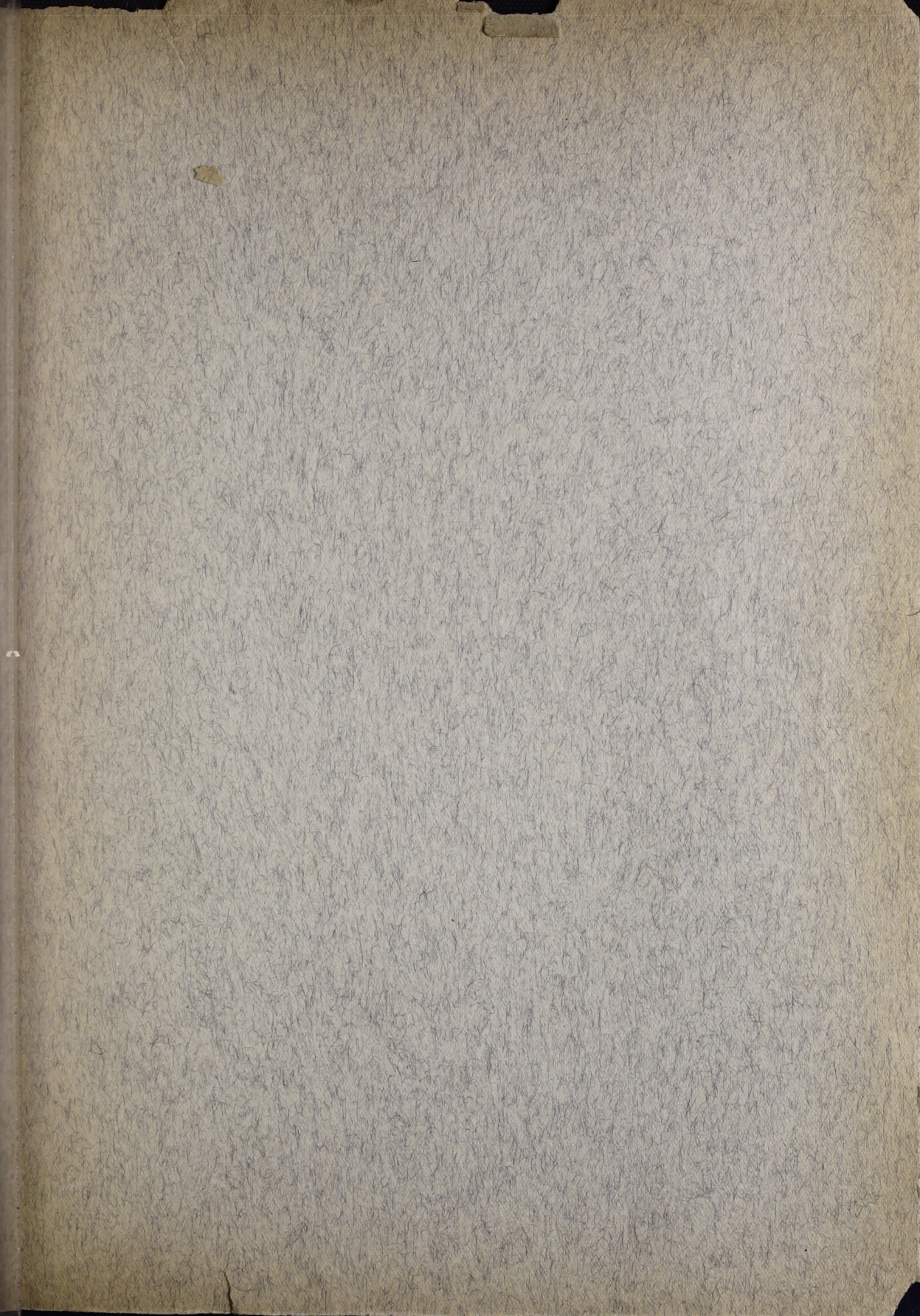
Budafok főútvonalának szab. ügye. (30.196/1941.)

Pesthidegkút. Szervita-rendház ép. kapcs. terve. (30.431/1941.)

— — Síp-, Széchenyi-, Klebelsberg Kunó- és Máriaremetei-út által határolt terület szab. mód. ügye. (30.506.)

- Pesthidegkút. Gyöngyvirág-út szab. terve. (30.777/1941.)
Budafok. Völgy-utca szab. ügye. (32.311/1941.)
— — Kossuth Lajos-utca egy részének szab. mód. ügye. (31.061/1941.)
— — I., Komló-utca szab. mód. ügye. (31.134/1941.)
— — I., Kölesvölgy-dűlőben tervezett temetőterület szab. mód. ü. (31.135/1941.)
— — A Rákóczi-útból nyíló Névtelen-utca szab. mód. ügye. (31.138/1941.)
— — I., Rosta-u. szab. mód. ügye. (31.174/1941.)
Békásmegyer. Damjanich-utcából nyitandó új utca szab. terve. (31.182/1941.)
Nagytétény. Famegmunkáló-telep létesítésével kapcsolatos övezeti átsorolási ügye. (31.215/1941.)
Budafok. Országos Nép- és Családvédelmi Alap telepének szabályozási terve. (31.491/1941.)

Felelős kiadó: Fodor Sándor.

2002

